

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce Ing. J. K., CSc., zastoupeného Mgr. Zuzanou Kundratovou, advokátkou se sídlem Praha 9, Sokolovská 247/178, proti žalovanému Magistrátu hlavního města Prahy, Praha 1, Mariánské nám. 2 a osoby zúčastněné na řízení Technické správy komunikací hlavního města Prahy, se sídlem Praha 5, Štefánikova 23, o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2005, čj. 9 Ca 240/2003 – 33,

t a k t o :

- I. **Kasační stížnost se zamítá.**
- II. **Žalovanému a osobě zúčastněné na řízení se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Magistrát hlavního města Prahy, odbor dopravy, vydal dne 5. 8. 2003 pod čj. MHMP-77363.kr/2003/DOP-01/Dá podle § 82 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) kolaudační rozhodnutí – stavby č. 4664 – mimoúrovňová křižovatka PPO – B, v P. 9 na pozemcích a s výčtem objektů v tomto správním rozhodnutí blíže uvedených. Pro užívání stavby byla stanovena podmínka – s odkazem na stanovisko Hygienické stanice hl. m. Prahy, a to předložení návrhu publikovaných opatření, kterými by bylo zajištěno dodržení povolených hladin hluku u domu čp. 524 v D. ulici.

Žalobou podanou dne 2. 10. 2003 u Městského soudu v Praze se žalobce Ing. J. K., CSc., domáhal zrušení tohoto správního rozhodnutí.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2005, čj. 9 Ca 204/2003 – 33, byla tato žaloba odmítnuta. Jak vyplývá z odůvodnění tohoto rozhodnutí, městský soud dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí není ve vztahu k žalobci úkonem správního orgánu, jímž by se zakládala, měnila, rušila nebo závazně určovala práva nebo povinnosti žalobce (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žalobce nebrojí proti tomu, že s ním nebylo jednáno jako s účastníkem stavebního řízení týkajícího se předmětné stavby, nenamítá, že by snad byl osobou mající vlastnické nebo jiné právo k pozemkům, či sousedním pozemkům a stavbám na nich, které by mohlo být stavebním povolením přímo dotčeno [§ 59 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb. – dále též „stavební zákon“], a s kterou by jako s účastníkem stavebního řízení mělo být jednáno. Nebyl ani účastníkem kolaudačního řízení (§ 78 odst. 1 stavebního zákona). Nesplnění podmínky § 65 odst. 1 s. ř. s. představuje neodstranitelný nedostatek podmínky řízení. Proto městský soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) odmítl. Pro úplnost soud poukázal i na to, že žalobní legitimaci nelze opřít ani o § 65 odst. 2 s. ř. s. (přestože dospěl k závěru, že žalobcův odkaz na § 66 odst. 2 s. ř. s. je evidentně chybou v psaní). Ustanovení § 65 odst. 2 umožňuje podat žalobu tomu, kdo tvrdí, že byl účastníkem řízení, z něhož rozhodnutí vzešlo. To však není případ žalobce, který sám výslovně uvedl, že nebyl účastníkem kolaudačního řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které dovozuje, že městský soud nesprávně posoudil otázku aktivní legitimace žalobce dle § 65 odst. 1 s. ř. s. Dovozuje, že byl přímo zkrácen na svých právech rozhodnutím správního orgánu. Žalovaný byl povinen v rámci kolaudačního řízení řádně zkoumat skutkový stav věci, především:

- zda provedení stavby a její užívání nebude ohrožovat veřejné zájmy, především z hlediska ochrany života a zdraví osob a životního prostředí,
- v případě, že zjistí na stavbě závady bránící jejímu užívání, stanovit lhůtu pro jejich odstranění,
- nevydat kolaudační rozhodnutí, pokud stavba vykazuje nedostatky, které ohrožují zdraví osob.

Stěžovatel v žalobě tvrdil, že tímto porušením zákona byl zkrácen na svém právu na ochranu zdraví dle čl. 31 Listiny základních práv a svobod (dále též „Listina“) právu na příznivé životní prostředí dle čl. 35 odst. 1 Listiny. Dále byl stěžovatel zkrácen na svém právu vyplývajícím z toho, že výkon vlastnictví nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem (čl. 11 odst. 3 Listiny), právu na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života (čl. 10 odst. 2 Listiny), právu na nedotknutelnost obydlí (čl. 12 Listiny), právu na respektování soukromého a rodinného života a obydlí (čl. 18 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod – dále též Úmluvy), zahrnující právo žít ve zdravém životním prostředí, a ústavním právu na uplatňování státní moci jen v mezích a způsobem stanoveným zákonem.

V žalobě bylo omylem poukázáno na § 66 odst. 2 s. ř. s. Městský soud, aniž by žalobce vyzval k opravě žaloby, nesprávně dovodil, že žalobce svou aktivní legitimaci opírá o § 65 odst. 2 s. ř. s. Stěžovatel má za to, že oprávnění k podání žaloby dle § 66 odst. 3 s. ř. s. svěřil žalobci zvláštní zákon a to Listina a Úmluva. Podle čl. 32 Listiny ten, kdo tvrdí, že byl zkrácen na svých právech nezákonným rozhodnutím orgánem veřejné správy, se může obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí. Dle čl. 13 Úmluvy má každý, jehož práva a svobody přiznává Úmluva byla porušena, právo na účinné prostředky nápravy před národním orgánem. Stěžovatel poukazuje i na čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

Stěžovatel v tomto směru uzavírá, že nemá jinou možnost, než napadnout zákonnost kolaudačního rozhodnutí. Při ústavně konformním výkladu měla být stěžovateli legitimace k podání žaloby přiznána. V opačném případě by stěžovatel neměl zaručen přístup k soudu a došlo by k porušení čl. 6 odst. 1 a čl. 13 Úmluvy a čl. 36 odst. 2 Listiny.

Žalovaný ani osoba zúčastněná se ke kasační stížnosti žalobce nevyjádřili.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti, přičemž vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Ustanovení § 65 a násl. s. ř. s. v souladu s čl. 36 odst. 2 Listiny umožňuje přezkoumání individuálních správních aktů soudem, tedy právně mocenského zásahu do sféry práva a svobod explicitně uvedených adresátů, případně dalších, implicitně v právech zasažených osob. Podle okruhu osob, které takovýto akt zavazuje, je možno odlišovat akty, které řeší osobní poměry adresátů, jímž jsou určeny (*akty ad personam*) a nebo které se týkají adresáta v podstatě kvůli jeho vztahu k určité věci – např. nemovitosti (*akty in rem*). Zatím co správní akty *ad personam* zavazují pouze v nich jmenovitě uvedené osoby, jsou správní akty *in rem* závazné i pro jejich právní nástupce, na něž práva a povinnosti z těchto aktů přecházejí. Akty *in rem* působí vůči každé osobě, která se ve vztahu k předmětu daného aktu nachází ve stejné právní situaci jako původní adresát (viz též Hendrych D. a kol. Správní právo, Obecná část, 5., rozšířené vydání, marg. č. 173 a 176).

Kolaudační rozhodnutí bezesporu spadá mezi akty (rozhodnutí) *in rem*. Se zřetelem na § 78 stavebního zákona účinného v době řízení a rozhodnutí správního orgánu, stěžovatel nebyl účastníkem kolaudačního řízení a tedy ani adresátem dotyčného kolaudačního rozhodnutí. Z ničeho nevyplývá, a stěžovatel to ani netvrdí, že by byl právním nástupcem účastníka tohoto řízení. Nelze tedy dovodit, že by napadeným správním rozhodnutím byla založena, měněna, rušena nebo závazně určena jeho práva nebo povinnosti, a byla tak dána jeho aktivní legitimace dle § 65 odst. 1 s. ř. s.

Aplikace § 65 odst. 2 s. ř. s. nepřichází v úvahu již proto, že žalobní legitimace je výslovně vázána na účastenství v řízení před správním orgánem.

Charakteristické pro žaloby dle § 66 s. ř. s. je, že právním předpisem k tomu zmocněný subjekt nejedná ve vlastním zájmu, ale podává žalobu k ochraně veřejného zájmu. Tak je tomu i v případě § 66 odst. 3, kdy oprávnění k žalobě musí být dáno zvláštním zákonem, nebo mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu (obdobně jak je tomu u nejvyššího státního zástupce, u kterého legitimaci k žalobě stanoví zákon – přímo § 66 odst. 2 s. ř. s.). Již z tohoto důvodu nemůže obstát argumentace stěžovatele v kasační stížnosti, ve které opírá legitimaci dle § 66 odst. 3 s. ř. s. o zkrácení na vlastních zájmech v jednotlivém – konkrétním případě. Ustanovení Listiny a Úmluvy, kterých se dovolává, se týkají oprávnění k žalobě dle § 65 s. ř. s. a nikoli dle § 66 téhož zákona.

Nebyla tedy kasační stížnost shledána důvodnou a proto ji Nejvyšší správní soud zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Úspěšnému žalovanému náklady řízení o kasační stížnosti nevznikly. Proto bylo rozhodnuto, že se mu nepřiznává náhrada nákladů řízení. Obdobně je tomu u osoby zúčastněné na řízení, u které ostatně nejsou splněny podmínky § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. prosince 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu